

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozanta:	Mgr. Jakub Motejl
Téma práce:	Pohledávky okresních soudů a jejich vymáhání
Rozsah práce:	107 stran vlastního textu
Datum předání práce oponentovi:	25. října 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorozant si jako téma své rigorózní práce zvolil problematiku, která spadá do daňového práva, a to téma vztahující se k vymáhání justičních pohledávek. Nedá se říct, že by téma bylo tématem aktuálním díky například nedávné změně právní úpravy, nicméně jde ale o téma, které není velmi časté a jistě zasluhuje pozornost, protože mu není věnována dostatečná pozornost. Z výše uvedeného vyplývá, že rigorózní práce na téma „Pohledávky okresních soudů a jejich vymáhání“ může být pro obor finančního práva přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Rigorozantem zvolené téma je tématem, které je v právnické literatuře velmi málo zpracovávané. Lze uvést, že jde o téma velmi okrajové, nikoliv však nevýznamné. Proto oceňuji volbu tématu rigorózní práce. Téma je poměrně náročné na znalosti, neboť rigorozant musí mít pro úspěšné zvládnutí tématu znalosti nejenom z finančního práva (zvláště daňového práva), ale i z práva správního, občanského a obchodního. Zdrojů pro zpracování rigorózní práce mohl mít rigorozant relativní nedostatek, neboť tématu se autoři odborných publikací věnují spíše okrajově. Zpracovat téma je možné kvalitativní metodou a použít deskriptivní, analytickou, deduktivní, příp. empirickou a komparativní, metodu přístupu.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z titulní strany, prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, deseti částí, závěru, cizojazyčného resumé, seznamu použitých pramenů, seznamu zkratk a příloh.

Po stručném úvodu, ve kterém rigorozant uvádí cíle rigorózní práce („*Jedním z cílů této práce je tyto postupy a přístupy popsat, vzájemně porovnat a uvést výhody a nevýhody těchto postupů. Dalším cílem práce je popsat vymáhání pohledávek postupem upraveným v daňovém řádu, a to konkrétně z pohledu vymáhajícího soudního úředníka na okresním soudu, zejména co se do specifik vymáhání týče, a to z důvodu, že pohledávky vymáhané postupem dle daňového řádu představují (zpravidla) drtivou většinu všech pohledávek okresních soudů, které jsou okresními soudy vymáhány*“), následují části věnované daňovým a nedaňovým pohledávkám a správě a evidenci pohledávek. Třetí a čtvrtá část rigorózní práce se zaměřují na právní úpravu a postup vymáhání pohledávek. V dalších částech rigorózní práce se rigorozant věnuje opravným a dozorčím prostředkům, soudnímu přezkumu rozhodnutí správce daně, insolvenčnímu dlužníka a alternativním způsobům vymáhání pohledávek. Poslední část rigorózní práce se věnuje právní úpravě vymáhání soudních pohledávek ve Slovenské republice. V závěru práce rigorozant završuje své úvahy a návrhy.

4. Vyjádření k práci

V úvodu rigorózní práce postrádám vymezení struktury práce, použitých zdrojů a také použitých metod. Tyto skutečnosti by v úvodu práce typu rigorózní neměly chybět.

První část rigorózní práce je zaměřena na daňové a nedaňové pohledávky. Rigorozant zejména popisuje jednotlivé pohledávky. Domnívám se, že u některých pohledávek se mohl rigorozant více zaměřit na to, kdy a z jakého důvodu vznikají a proč zrovna u soudů (např. pohledávky z pořádkových pokut při správě daní).

Ve **druhé části** rigorózní práce se rigorozant věnuje správě a evidenci pohledávek. Je pozitivní, že rigorozant provádí vlastní hodnocení a uvádí své vlastní názory. Je patrné, že má praktické zkušenosti s používáním programů a vzorů dokumentů a dokáže je zúročit v textu části. Rovněž pasáž týkající se vymáhajících soudních úředníků a vymáhacích oddělení je přínosná.

Třetí část rigorózní práce je velmi stručná a pojednává o právní úpravě vymáhání daňových pohledávek. Rigorozant velmi dobře rozlišuje právní závaznost daňového řádu a instrukce o vymáhání pohledávek.

Ve **čtvrté části** rigorózní práce se rigorozant zabývá postupem vymáhání daňových pohledávek. Rigorozant správně postupuje od obecných zásad a vzniku daňové pohledávky až ke konci daňové exekuce. Opět se projevuje, že rigorozant má praktické znalosti, a je velmi vhodné, že nezůstává pouze u popisu, ale hodnotí právní úpravu a navrhuje její konkrétní zlepšení (např. na str. 44 ohledně sdělení o pohledávce, na str. 46 ohledně nadbytečnosti upomínky nebo na str. 54 ohledně neoznačování poskytovatelů platebních služeb).

Pátá, šestá a sedmá část rigorózní práce se věnuje prostředkům ochrany, a to konkrétně opravným prostředkům, dozorčím prostředkům a prostředkům soudní ochrany. Tyto části jsou velmi stručné a obsahují pouze základní popis uvedených prostředků ochrany a z hlediska naplnění cíle práce nejsou významné. Obdobně se lze vyjádřit o **osmé části** rigorózní práce, která pojednává o insolvenční dlužníka.

Devátá část rigorózní práce je označena „Alternativní způsoby vymáhání pohledávek“. Rigorozant se nejprve zabývá problematikou vymáhání pohledávek okresních soudů soudními exekutory. Tato pasáž rigorózní práce stojí na empirickém výzkumu, kdy rigorozant využívá data získaná od jednotlivých okresních soudů, formuluje hypotézy a ty potvrzuje nebo vyvrací. Tento přístup rigorozanta je nutné ocenit a vyzdvihnout. Dále se rigorozant zabývá navrženou novelou zákonů, která měla umožnit vymáhání justičních pohledávek celními úřady.

V **desáté části** rigorozant pojednává o právní úpravě vymáhání soudních pohledávek ve Slovenské republice. Nejde o pouhý popis právní úpravy, ale rigorozant právní úpravu hodnotí a komparuje s právní úpravou v České republice.

Celkově k rigorózní práci uvádím, že rigorozant dobře uchopil složitou právní problematiku justičních pohledávek. Je patrné, že rigorozant má praktické zkušenosti a tyto při psaní práce využil. Práce není jenom popisného charakteru, ale obsahuje i empirickou a komparativní část, rigorozant hodnotí právní úpravu a předkládá návrhy *de lege ferenda*. Rigorozant podle mého názoru vytvořil nadprůměrnou a kvalitní rigorózní práci.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného rigorozantem se domnívám, že práce tento cíl naplnila. Rigorozant jednak popsal vymáhání daňových pohledávek z pohledu vymáhajících soudních úředníků a zejména pak empiricky zmapoval vymáhání pohledávek při jednotlivých okresních soudech v roce 2020 a vyvodil relevantní závěry.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Je patrné, že rigorozant přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že rigorózní práce je původním tvůrčím dílem rigorozanta, což ostatně vyplývá z jeho prohlášení. Na žádnou indicii, že by práce byla plagiátem, jsem nenarazil.

Logická stavba práce	Z hlediska osnovy rigorózní práce a její logické stavby lze konstatovat, že práci by prospěl menší počet jednotlivých částí, neboť vysoký počet částí stěžuje orientaci v práci.
Práce se zdroji (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Rigorozant pracoval s právními předpisy, tuzemskou literaturou, judikaturou a ostatními prameny. Cizojazyčná literatura používána nebyla, což je však do jisté míry dáno národní povahou tématu. Používání citací odpovídá normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za dostatečnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako standardní a velmi dobrou. Práce je doplněna přílohami.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je rigorózní práce na dobré úrovni. Chyby v psaní se však vyskytují (např. str. 13 „o povinnost“, str. 23 „v zákonem stanovený výši“, str. 42 „Další praktický“, str. 90 „soudy šli“ nebo str. 103 „obsahuje zákona o správě“). Stylistická úroveň je odpovídající.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by rigorozant měl zodpovědět tyto otázky:

- Jaký je názor rigorozanta na soudní judikaturu ohledně vymáhání pohledávek s nízkou jistinou (ke kapitole 10.1)?
- Je rigorozant pro přijetí novely umožňující vymáhání justičních pohledávek celními úřady, jak by taková novela měla vypadat a proč, nebo by v České republice volil obdobu slovenského modelu? (ke kapitole 10.2 a části 11)?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 28. listopadu 2021

prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
oponent rigorózní práce